

NÁZEV MATERIÁLU	Stanovisko k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
Č. J.	73/2019
DATUM ZPRACOVÁNÍ	4. 7. 2019
KONTAKTNÍ OSOBA	Mgr. Pavel Fára
TELEFON	225 279 405
E-MAIL	pfara@spcr.cz

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

Svaz dlouhodobě podporuje stabilní a flexibilní systém exportního financování. Exportní garanční a pojišťovací společnost (EGAP) a Česká exportní banka (ČEB) jsou nezbytnou součástí systému podpory exportu a bez nich není možné plně realizovat vládní exportní strategii.

Předložená novelizace přináší řadu změn, z nichž řadu oceňujeme a vítáme, ale musíme upozornit na dílčí negativa. **Již dříve provedená změna vlastnické struktury, kdy jediným akcionářem ČEB a EGAP je Ministerstvo financí ČR přinesla zefektivnění a zrychlení rozhodování, zároveň však oddělila od struktury především Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, které je gestorem exportní strategie.**

- Novelizace se nyní snaží nastavit lepší koordinaci rezortů a napravit nerovnováhu po změně vlastnické struktury, v tom je to záměr dobrý.
- Za problematický považujeme fakt, že paralelně běží příprava novely zákona 58 a připomínkové řízení Institucionálního rámce podpory exportu. **Domníváme se, že zákon by měl být spíše poslední krok v řadě změn. Výsledná podoba Institucionálního rámce si může vynutit úplnou změnu zmíněného zákona (např. v případě plné integrace ČEB pod EGAP, tak jak prosazuje MF ČR). Zároveň očekáváme ze strany Ministerstva financí a Ministerstva průmyslu a obchodu aktivní oslovení Svazu, spolu s dalšími odbornými organizacemi, k diskusi o modifikaci stávajících či zavedení nových produktů a forem pojišťování (EGAP) a financování (ČEB).**

ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

- **Kriticky vidíme snahu o zvýšení politické kontroly nad Exportní garanční a pojišťovací společností a Českou exportní bankou.**
  - **Skrze požadavek na schvalování větších obchodních případů na úrovni vlády ČR**
Tento požadavek by měl být zcela vypuštěn (§4, odst. 6 a §6, odst. 7 v návrhu novely zákona / §9 a §15 v návrhu prováděcí vyhlášky MPO a MF). Dokumenty k obchodnímu případu by byly přístupné v portálu eKLEP, což představuje velké riziko úniku obchodních tajemství. Část případů se výrazně zpomalí, část exportérů zcela ztratí zájem o využití služeb EGAPu nebo ČEB, případně v důsledku velké časové prodlevy nebo úniku citlivých obchodních údajů přijdou o exportní zakázku. Navíc jde často o technicky složité záležitosti, mimo odborný

záběr ministrů, kteří nemají podporu exportu na starosti a nenesou za ni přímou odpovědnost. Svaz zde navíc spatřuje riziko politizace procesu.

- **Skrze požadavek na schvalování restrukturalizací obchodních případů ČEB na úrovni Vlády ČR**

Tento požadavek by měl být zcela vypuštěn. Na rozdíl od transakcí týkajících se nových obchodních případů (OP), u kterých se jedná o přijetí nového rizika, při restrukturalizaci OP jsou ČEB činěny kroky ke snížení negativních dopadů z již přijatých rizik. V tomto ohledu hraje klíčovou roli zachování schopnosti přijmout potřebné rozhodnutí v čase a schopnosti pružně reagovat na vývoj daného OP. Podmínění restrukturalizace souhlasem vlády představuje ve svém důsledku omezení možností ČEB reagovat při řešení problémových pohledávek pružně a efektivně a zvyšuje tak riziko negativních dopadů do státního rozpočtu.

- **Novela předem vytváří prostor pro transformaci EGAPu v entitu mimo působnost režimu „SOLVENCY II“ a mimo dohled ČNB, což by výhledově mohlo vést ve snížení profesionality a zvýšený politický tlak a řízení EGAPu.**

V § 8 odst. 1 písm. a) stanovuje, že při poklesu primárního kapitálu pojišťovny pod výši stanovenou příslušnou regulací, nebo pod výši minimálního kapitálového požadavku, bude tento doplněn Ministerstvem financí do 36 měsíců od doručení požadavku, namísto původních 6 měsíců. Ve vyhlášce toto rozvádí §10, odst. 6. **Ministerstvo financí zřejmě předjímá, že Česká národní banka (ČNB) nebude akceptovat lhůtu 36 měsíců, po kterou by de facto dohlížela nesolventní pojišťovnu a navrhne přesunout EGAP pod regulaci „SOLVENCY I“, mimo dohled ČNB. To otvírá cestu k zmíněnému zvýšenému politickému tlaku a zhoršení odborné kvality a z hlediska udržitelnosti funkcí EGAPu to není žádoucí.**

- **Jako nedostačující vnímáme také úpravu nastavení pojistné kapacity.**

V současnosti se zdá, že nastal „bludný“ kruh neustále snižující pojistnou kapacitu, která se odvozuje od pojistné angažovanosti. Když ta poklesne, v následujícím roce klesá i pojistná kapacita. Tím klesá limit na jednoho dlužníka, aby nedocházelo k přílišné koncentraci rizika, tím ovšem klesá schopnost EGAPu pojišťovat větší případy a klesá opět angažovanost a následně kapacita. Aby tato spirála pojišťovnu neochromila, **navrhujeme stanovit zákonem pevný spodní limit pojistné kapacity na cca 250 miliard Kč.**

ZÁVĚR

Je třeba si uvědomit, že instituce exportního pojišťování a financování (EGAP, ČEB) jako nástroje státní podpory exportu mají působit apoliticky a z hlediska národohospodářského pohledu především anticyklicky. **Nesmíme nastavovat pravidla jen pro období prosperity.** Komerční finanční instituce mohou v případě recese, či krize nebo změny obchodní politiky (jak lokální, tak koncernové), velmi rychle ztratit apetit a exportéři budou tyto služby potřebovat mnohem více, než nyní. **Cílem těchto institucí není jen dobrý hospodářský výsledek, ale zejména kvalitní naplňování jejich role v systému podpory českého exportu.**